Data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Sir Gaerfyrddin – Iechyd, Darparu Gofal Di-dâl ac Anabledd

Mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol wedi defnyddio methodoleg rheoli datgelu ystadegol newydd ar gyfer Cyfrifiad 2021. O ganlyniad, ni fydd ffigurau a grëir drwy grynhoi daearyddiaethau lefel is yn cyfateb i ffigurau a ryddhawyd ar gyfer daearyddiaethau uwch. Nid yw'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn argymell cydgrynhoi daearyddiaethau lefel is i greu daearyddiaethau uwch.

	Sir Gaerfyrddin				Cymru				Cymru a Lloegr			
	2011		**2021**		2011		**2021**		2011		**2021**	
Yr holl breswylwyr arferol	183,777		**187,897**		3,063,456		**3,107,495**		56,075,912		**59,597,542**	
Iechyd Cyffredinol												
Iechyd da iawn	82,638	45.0%	**84,785**	**45.1%**	1,428,697	46.6%	**1,436,479**	**46.2%**	26,434,409	47.1%	**28,827,308**	**48.4%**
Iechyd da	55,618	30.3%	**59,550**	**31.7%**	953,363	31.1%	**1,005,485**	**32.4%**	19,094,820	34.1%	**20,046,220**	**33.6%**
Iechyd gweddol	30,011	16.3%	**29,491**	**15.7%**	447,789	14.6%	**449,655**	**14.5%**	7,401,881	13.2%	**7,597,001**	**12.7%**
Iechyd gwael	11,475	6.2%	**10,554**	**5.6%**	178,222	5.8%	**164,102**	**5.3%**	2,428,668	4.3%	**2,412,358**	**4.0%**
Iechyd gwael iawn	4,035	2.2%	**3,517**	**1.9%**	55,385	1.8%	**51,774**	**1.7%**	716,134	1.3%	**714,655**	**1.2%**
Yr holl breswylwyr arferol	183,777		**178,840**		3,063,456		**2,952,408**		56,075,912		**56,365,506**	
Darparu Gofal Di-dâl												
Darparu dim gofal di-dâl	159,788	86.9%	**158,454**	**88.6%**	2,693,226	87.9%	**2,641,657**	**89.5%**	50,275,666	89.7%	**51,376,490**	**91.1%**
Darparu 19 awr neu lai o ofal di-dâl yr wythnos	13,390	7.3%	**8,778**	**4.9%**	212,436	6.9%	**138,325**	**4.7%**	3,665,072	6.5%	**2,442,050**	**4.3%**
Darparu rhwng 20 a 49 awr o ofal di-dâl yr wythnos	3,485	1.9%	**4,231**	**2.4%**	54,046	1.8%	**65,597**	**2.2%**	775,189	1.4%	**1,035,366**	**1.8%**
Darparu dros 50 awr neu fwy o ofal di-dâl yr wythnos	7,114	3.9%	**7,377**	**4.1%**	103,748	3.4%	**106,829**	**3.6%**	1,359,985	2.4%	**1,511,600**	**2.7%**

Dadansoddiad:

- *Mae 76.8% o breswylwyr Sir Gaerfyrddin yn dweud bod eu hiechyd yn Dda neu'n Dda Iawn. Er gwaethaf ychydig o gynnydd ers cyfrifiad 2011 (75.3%), mae hyn yn parhau i fod yn llai nag yng Nghymru (78.6%) ac yng Nghymru a Lloegr (82%).*
- *Mae canran y preswylwyr ag iechyd gwael iawn wedi lleihau yn Sir Gaerfyrddin o 2.2% i 1.9%. Mae hyn yn ostyngiad ychydig yn fwy nag mewn rhanbarthau eraill, ond Sir Gaerfyrddin sy'n parhau â'r gyfran uchaf o breswylwyr ag iechyd gwael iawn.*
- *Mae dros 20,000 (11.4%) o breswylwyr Sir Gaerfyrddin yn darparu gofal di-dâl yn wythnosol, ac mae bron i 7,400 (36%) o'r gofalwyr hyn yn darparu 50 neu fwy o oriau o ofal di-dâl yr wythnos. Er gwaethaf gostyngiad ers y cyfrifiad blaenorol (13.1%), mae hyn yn parhau i fod yn gyfran uwch o breswylwyr o gymharu â Chymru (10.5%) a Chymru a Lloegr (8.8%)*

Ffynhonnell: Ystadegau Allweddol Cyfrifiad 2021, Swyddfa Ystadegau Gwladol © Hawlfraint y Goron 2022
Cynhyrchwyd gan y Tîm Dealltwriaeth Data, Cyngor Sir Caerfyrddin

Gellir defnyddio'r ystadegau hyn o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored
E-bost: Data@sirgar.gov.uk

Data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Sir Gaerfyrddin – Iechyd, Darparu Gofal Di-dâl ac Anabledd

Mae'r Swyddfa Ystadegau Gwladol wedi defnyddio methodoleg rheoli datgelu ystadegol newydd ar gyfer Cyfrifiad 2021. O ganlyniad, ni fydd ffigurau a grëir drwy grynhoi daearyddiaethau lefel is yn cyfateb i ffigurau a ryddhawyd ar gyfer daearyddiaethau uwch. Nid yw'r Swyddfa Ystadegau Gwladol yn argymell cydgrynhoi daearyddiaethau lefel is i greu daearyddiaethau uwch.

	Sir Gaerfyrddin				Cymru				Cymru a Lloegr			
	2011		2021		2011		2021		2011		2021	
Yr holl breswylwyr arferol	183,777		**187,895**		3,063,456		**3,107,494**		56,075,912		**59,597,542**	
Anabledd												
Anabl o dan y Ddeddf Cydraddoldeb			**43,152**	**23.0%**			**670,266**	**21.6%**			**10,444,776**	**17.5%**
Anabl: Gweithgareddau o ddydd i ddydd wedi'u cyfyngu llawer	24,912	13.6%	**21,255**	**11.3%**	364,318	11.9%	**319,406**	**10.3%**	4,769,712	8.5%	**4,459,763**	**7.5%**
Anabl: Gweithgareddau o ddydd i ddydd wedi'u cyfyngu ychydig	21,763	11.8%	**21,897**	**11.7%**	331,537	10.8%	**350,860**	**11.3%**	5,278,729	9.4%	**5,985,013**	**10.0%**
Ddim yn anabl o dan y Ddeddf Cydraddoldeb	-	-	**144,743**	**77.0%**	-	-	**2,437,228**	**78.4%**	-	-	**49,152,766**	**82.5%**
Ddim yn anabl: Unigolion â chyflwr iechyd corfforol neu feddyliol tymor hir ond ni chyfyngir ar eu gweithgareddau o ddydd i ddydd	-	-	**11,654**	**6.2%**	-	-	**206,540**	**6.6%**	-	-	**4,062,569**	**6.8%**
Ddim yn anabl: Dim cyflyrau iechyd corfforol na meddyliol tymor hir	-	-	**133,089**	**70.8%**	-	-	**2,230,688**	**71.8%**	-	-	**45,090,197**	**75.7%**
Ni chyfyngir ar eu gweithgareddau o ddydd i ddydd	137,102	74.6%	**-**	**-**	2,367,601	77.3%	**-**	**-**	46,027,471	82.1%	**-**	**-**
Pob Aelwyd	-	-	**81,756**		-	-	**1,347,112**		-	-	**24,783,199**	
Nifer y bobl anabl ar yr aelwyd												
Dim pobl anabl o dan y Ddeddf Cydraddoldeb	-	-	**49,239**	**60.2%**	-	-	**836,508**	**62.1%**	-	-	**16,764,706**	**67.6%**
1 person anabl o dan y Ddeddf Cydraddoldeb	-	-	**24,845**	**30.4%**	-	-	**396,883**	**29.5%**	-	-	**6,346,966**	**25.6%**
2 neu fwy o bobl anabl o dan y Ddeddf Cydraddoldeb	-	-	**7,672**	**9.4%**	-	-	**113,721**	**8.4%**	-	-	**1,671,527**	**6.7%**

Dadansoddiad:

- *Mae canran y preswylwyr sydd ag anabledd cyfyngol wedi gostwng ychydig yn Sir Gaerfyrddin ac yn genedlaethol. Mae 11.3% o'r rhain wedi'u cyfyngu llawer o ran gallu cyflawni eu gweithgareddau o ddydd i ddydd.*
- *Sir Gaerfyrddin sydd â'r gyfran uchaf o aelwydydd â 2 neu fwy o bobl anabl o dan y Ddeddf Cydraddoldeb, sef 9.4%, o gymharu ag 8.4% yng Nghymru a 6.7% yng Nghymru a Lloegr.*

Data Cyfrifiad 2021 ar gyfer Sir Gaerfyrddin – Iechyd, Darparu Gofal Di-dâl ac Anabledd

Diffiniad:

Iechyd Cyffredinol

Iechyd cyffredinol yw hunanasesiad o gyflwr iechyd cyffredinol person. Gofynnwyd i bobl asesu a oedd eu hiechyd yn dda iawn, yn dda, yn weddol, yn wael neu'n wael iawn. Nid yw'r asesiad hwn yn seiliedig ar iechyd person dros unrhyw gyfnod penodol o amser.

Darparu Gofal Di-dâl

Mae person yn darparu gofal di-dâl os yw'n gofalu am aelodau o'r teulu, ffrindiau a chymdogion neu eraill, neu eu bod yn rhoi cymorth iddynt, oherwydd afiechyd neu anabledd corfforol neu feddyliol tymor hir neu broblemau sy'n gysylltiedig â henaint. Nid yw hyn yn cynnwys unrhyw weithgareddau sy'n rhan o gyflogaeth ddi-dâl. Ni wahaniaethir rhwng y gofal y mae person yn ei ddarparu ar ei aelwyd ei hun neu y tu allan i'r aelwyd, felly ni ellir gwneud unrhyw gysylltiad penodol ynghylch a yw'r gofal a ddarperir ar gyfer person ar yr aelwyd sydd ag iechyd cyffredinol gwael neu broblem iechyd tymor hir neu anabledd.

Pobl anabl

Mae'r bobl a asesodd eu gweithgareddau o ddydd i ddydd fel rhai sydd wedi'u cyfyngu gan gyflyrau iechyd corfforol neu feddyliol tymor hir neu afiechydon yn cael eu hystyried yn anabl. Mae'r diffiniad hwn o berson anabl yn cydymffurfio â'r safonau sydd wedi'u cysoni ar gyfer mesur anabledd ac mae'n unol â'r Ddeddf Cydraddoldeb (2010).

Nifer y bobl anabl ar yr aelwyd

Nifer y bobl ar yr aelwyd a asesodd fod eu gweithgareddau o ddydd i ddydd wedi'u cyfyngu gan gyflyrau iechyd corfforol neu feddyliol tymor hir neu afiechydon ac sy'n cael eu hystyried yn anabl. Mae'r diffiniad hwn o berson anabl yn cydymffurfio â'r safonau sydd wedi'u cysoni ar gyfer mesur anabledd ac mae'n unol â'r Ddeddf Cydraddoldeb (2010).

Ffynhonnell: Ystadegau Allweddol Cyfrifiad 2021, Swyddfa Ystadegau Gwladol © Hawlfraint y Goron 2022
Cynhyrchwyd gan y Tîm Dealltwriaeth Data, Cyngor Sir Caerfyrddin
Gellir defnyddio'r ystadegau hyn o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored
E-bost: Data@sirgar.gov.uk

Cyngor Sir Gâr • Carmarthenshire County Council